

Abstrakt

Východiska: V léčebném adiktologickém kontinuu je poměrně velká část klientů s duální diagnózou, která opakovaně selhává v léčbě a doléčování, kdy dochází k častým relapsům a recidivám onemocnění a následně návratům do léčebného kontinua. Série kazuistik je zaměřena na vnímání integrované léčby duální diagnózy a závislosti v programu následné péče samotnými klienty s duální diagnózou.

Cíle: Cílem výzkumu je zmapovat vnímání integrované léčby duální diagnózy ve službě následné péče samotnými klienty. Dílčími cíli bylo zmapovat vnímání propojení léčby závislosti a jejich duševní poruchy, jaké faktory klienti vnímají jako významné při jejich cestě k úzdavě a jak vnímají přítomnost klientů bez duševního onemocnění.

Metody: Teoretická část byla zpracována formou rešerše odborné literatury. Výzkumná část byla uskutečněna formou polostrukturovaných interview se třemi klienty doléčovacího programu, zpracování jejich kazuistik a jejich následnou komparací.

Výzkumný soubor: Výzkumný soubor tvoří tři klienti doléčovacího programu vybraní záměrným výběrem. Podmínkou účasti ve výzkumném šetření bylo, aby účastníci výzkumu byli klienti s duální diagnózou závislosti na návykové látce a duševním onemocněním, kteří abstinují a navštěvují služby ambulantního doléčování.

Výsledky: Životní příběhy respondentů jsou si v mnohém podobné a můžeme zde najít podobné faktory vzniku závislosti i jejího vývoje. Všichni respondenti v životě prošli řadou neúspěšných léčebných hospitalizací, z kterých vypadávali pro neschopnost dostát požadavkům režimové léčby, paranoidní představy a špatné interpersonální vztahy z nich pramenící. Cestou k úzdavě pro ně byl nástup do integrované léčby orientované jak na závislost, tak na duševní onemocnění, kde jim byla poskytnuta individuální časová dotace a osobní přístup k jejich problému.

Závěr: Poznatky z této práce lze použít pro hledání nových způsobů, jak pomoci klientům s duální diagnózou, a lze je vsadit do odborné práce s klienty. Dále je možné tyto informace využít v terapeutických, poradenských a jiných činnostech, které se zabývají problematikou duálních diagnóz.

Klíčová slova: Integrovaná léčba – duální diagnóza – adiktologické služby – služba následné péče – série kazuistik